

Folkhälsomyndigheten

Remissvar

Mottagare
Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Handläggare
Enheten för folkhälsorapportering
och utvärdering
Mikael Nordberg

Datum
2026-02-04
Vårt ärendenummer
04529-2025
Ert ärendenummer
Fi2025/01857

Produktivitetskommissionens betänkanden Goda möjligheter till ökat välstånd (SOU 2024:29) och Fler möjligheter till ökat välstånd (SOU 2025:96)

Sammanfattning

Folkhälsomyndigheten tar enbart ställning till förslag och bedömningar som berör, eller är relevanta för, myndighetens uppdrag och verksamhetsområde. I de fall vi kommenterar en avgränsad del av ett förslag eller en bedömning är det dessa delar vi tar ställning till, inte övriga delar av förslaget eller bedömningen. Förslag och bedömningar som vi inte berör i remissvaret tar myndigheten inte ställning till.

Folkhälsomyndigheten instämmer i förslaget att ge nuvarande Statskontoret i uppdrag att hålla samman arbetet med regelförenkling, konsekvensutredningar och utvärderingar av regelverk (SOU 2024:29, avsnitt 5.6.2).

Folkhälsomyndigheten instämmer i förslaget att skärpa kraven på förvaltningsmyndigheters konsekvensutredningar men motsätter sig förslaget att ge nuvarande Statskontoret återremitteringsrätt på statliga förvaltningsmyndigheters konsekvensutredningar och att föreskrifter inte får beslutas förrän myndigheten har godkänt konsekvensutredningen, då Folkhälsomyndigheten bedömer att förslaget riskerar att leda till betydligt ökad administration och därmed till att nya regler fördröjs (SOU 2024:29, avsnitt 5.6.3).

Folkhälsomyndigheten instämmer i förslaget att förvaltningsmyndigheters konsekvensutredningar ska uppdateras inom tre år och hållas i ett register hos nuvarande Statskontoret, men motsätter sig förslaget att Statskontoret ska godkänna den uppdaterade konsekvensutredningen, då Folkhälsomyndigheten bedömer att förslaget riskerar att leda till betydligt ökad administration (SOU 2024:29, avsnitt 5.6.5).

Folkhälsomyndigheten delar bedömningen om den allmänna utgångspunkten och inriktningarna i en mål- och inriktningsproposition för ett mer samhällsekonomiskt

effektivt och enklare bostadsbyggande, med den kommentar som redovisas nedan, men tar inte ställning till mål- och inriktningspropositionen som sådan (SOU 2024:29, avsnitt 7.4.1, 7.4.2).

Folkhälsomyndigheten instämmer i förslaget om utökad rätt till utbildning i fritidshem (SOU 2024:29, avsnitt 9.3.4).

Folkhälsomyndigheten instämmer i förslaget att inrätta ett AI-kompetenscentrum (SOU 2025:96, avsnitt 4.4.5).

Folkhälsomyndigheten motsätter sig förslaget att ge Miljömålsberedningen i uppdrag att se över samtliga svenska nationella klimatmål, av det skäl som redovisas nedan (SOU 2025:96, avsnitt 8.3.4).

Folkhälsomyndigheten instämmer i förslaget att ge Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen ett gemensamt uppdrag att utforma ett nationellt reformprogram för stärkt egenvård, med de kommentarer som redovisas nedan (SOU 2025:96, avsnitt 17.3.10).

Folkhälsomyndighetens synpunkter

Goda möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2024:29)

7.4.2 Inriktningar för ett mer samhällsekonomiskt effektivt och enklare bostadsbyggande

Folkhälsomyndigheten delar bedömningen om den allmänna utgångspunkten och inriktningarna i en mål- och inriktningsproposition, under förutsättning att inriktningarna inte leder till ett bostadsbyggande som förstärker den rådande ojämlikhet i hälsa som beror på boendemiljön.

Tillgång till en fullgod bostad utgör en viktig förutsättning för att uppnå en god och jämlik hälsa i befolkningen, och ett av flera sätt att öka tillgången till en fullgod bostad är att främja byggandet. Förenklade regler får inte ge upphov till en ökad risk för ohälsa och därmed ökade samhällskostnader. Grupper med lägre socioekonomisk position rapporterar i större utsträckning än andra grupper i befolkningen hälsobesvär kopplade till sin boendemiljö.

Fler möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2025:96)

8.3.4 De svenska nationella klimatmålen skapar otydlighet och försvårar kostnadseffektivitet

Folkhälsomyndigheten motsätter sig förslaget att ge Miljömålsberedningen i uppdrag att se över samtliga svenska nationella klimatmål med inriktningen att harmonisera dem fullt ut med de EU-beslutade målen.

Folkhälsomyndigheten anser i likhet med Miljömålsberedningen att det fortfarande finns ett behov av nationella etappmål för att skapa långsiktighet och stabilitet i klimatpolitiken över mandatperioder och för att styra mot Sveriges långsiktiga mål

om nettonollutsläpp senast 2045 (se delbetänkandet ”Sveriges nationella klimatmål – uppdaterat etappmål till 2030” (SOU 2025:107)).

17.3.10 Vikten av prevention

Folkhälsomyndigheten instämmer i förslaget att ge Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen ett gemensamt uppdrag att utforma ett nationellt reformprogram för stärkt egenvård.

Ett framtida nationellt reformprogram bör integreras med den befintliga vårdkedjan. Självständig egenvård, utförd utan stöd av hälso- och sjukvården, kan då kopplas samman med dels egenvård och förebyggande insatser utförda med visst stöd av hälso- och sjukvården, dels behandlande vårdinsatser.

Reformprogrammet bör utgå från existerande kanaler inom hälso- och sjukvården för att nå befolkningen men sannolikt krävs en utvecklad digital infrastruktur och samverkan mellan regioner och kommuner.

För att nå sin fulla hälsofrämjande och förebyggande potential bör det nationella reformprogrammet riktas till såväl barn och unga som vuxna. Barn och unga ska kunna vara delaktiga i och ha inflytande över sin egen vård och hälsa, och de har rätt till information som är anpassad efter deras ålder, mognad och behov.

Folkhälsomyndigheten bedömer att ett nationellt reformprogram inte kan förväntas nå hela befolkningen utan det behöver kombineras med framförallt samhällseliga strukturella insatser, men även med målgruppsanpassade insatser riktade till socioekonomiskt utsatta grupper och andra svårnådda grupper i befolkningen, för att de gynnsamma effekterna på befolkningens hälsa och hälso- och sjukvården ska bli så stora som möjligt.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschefen Anna Bessö. I den slutliga handläggningen har avdelningscheferna Josefin P Jonsson och Patric Winther, biträdande chefsjuristen Bo Granath och enhetschefen Ellen Jones deltagit. Utredaren Mikael Nordberg har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Mikael Nordberg